AANGEHAALDE LITERATUUR

A. Boeke

Aarts, Jos. Beknopt leerboek der Algemene Didactiek voor de tweede leerkring. Zevende druk. 's Hertogenbosch, Malmberg, s.j. 301p.

Aarts, Jos. e.a. Beknopt leerboek der Bijzondere Didactiek voor de tweede leerkring. Deel A: De kernvakken. Derde druk. 's Hertogenbosch, Malmberg, s.j. 237p.

Beauchamp, G.H. Basic dimensions of elementary method. Boston, Allyn and Bacon, 1965. 340p.

Bevelander, C. e.a. Algemene Didactiek. Eerste stuk. Vierde druk. Groningen, Wolters, 1957. 115p.

—— Algemene Didactiek. Eerste stuk. Sesde druk. Groningen, Wolters, 1965. 79p.

—— Kernproblemen uit de Algemene Didactiek van het basisonderwijs. Groningen, Wolters-Noordhoff, 1968. 256p.

Bijl, J. Inleiding tot de Algemene Didactiek van het basisonderwijs. Tweede druk. Groningen, Wolters, 1960. 370p.

Bloom, B.S., red. Taxonomy of educational objectives Handbook I: Cognitive domain. New York, Longman, Green and Co., 1956. 207p.

Bonser, F.G. The elementary school curriculum. New York, MacMillan, 1924. 466p.

Briggs, T.H. Curriculum problems. New York, MacMillan, 1927. 138p.

Caswell, H.L. & Campbell, D.S. Curriculum development. New York, American Book Co., 1935. 600p.

Charters, W.W. Curriculum construction. New York, MacMillan, 1923. 352p.

Coetzee, J.C. & van Rooy, D.J., red. Beginsels en metodes van die Hoër onderwys. Pretoria, van Schaik, 1949. 339p.

Coetzee, J.C. Die Opvoedkunde (Grondslae, grondbegrippe en grondmetode.) Bylae tot „Koers", Februarie 1954. 21p.

—— Inleiding tot die Algemene Praktiese Opvoedkunde. Derde druk. Potchefstroom, Pro Regepers, 1960. 327p.

—— Inleiding tot die Algemene Teoretiese Opvoedkunde. Tweede druk. Pretoria, van Schaik, 1953. 418p.

Collier, C.C. e.a. Teaching in the modern elementary school. London, Collier-MacMillan, 1967. 310p.

Conant, J.B. Science and common sense. New Haven, Yale University Press, 1951. 371p.

de Block, A. Algemene Didactiek. Tweede hersiene uitgawe. Utrecht, Het Karveel N.V., 1965. 320p.

Draper, E.M. Principles and techniques of curriculum making. London, Appleton-Century Company, 1936. 875p.

Dressel, P.L. The undergraduate curriculum in higher education. Washington, The center for applied research in education, 1963. 110p.

Duminy, P.A. African pupils and teaching them. Pretoria, Van Schaik, 1968. 137p.

—— General teaching method. Kaapstad, Longmans, 1969. 148p.

du Plessis, P.J.J. Pedagogiek as wetenskap en sy sosiaal-pedagogiese taak teenoor onderwysvernuwing. Pretoria, Van Schaik, 1957. 312p.

Farrant, J.S. Principles and practice of education for use in African training colleges. London, Longmans, 1964. 414p.

Gielen, Jos. J. & Strasser, S. Grondbeginselen ener opvoedkunde voor de tweede leerkring. Elfde druk. 's Hertogenbosch, Malmberg, s.j. 364p.

Gunter, C.F.G. Aspekte van die Teoretiese Opvoedkunde. Derde hersiene druk. Stellenbosch, Universiteits-uitgewers, 1967. 216p.

Hopkins, L.T. Curriculum principles and practices. New York, Sanborn, 1934. 617p.

Huey, J.F. Teaching primary children. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1965. 528p.

Jeug-Studiekommissie van die Ned. Geref. Kerk. Verslag. Pretoria, V. & R. Drukpers, 1966. 436p.

Jonges, J. Naar een nieuwe didactiek? (In Langeveld, M.J. e.a. Gedenkboek voor Prof. Dr. Ph. A. Kohnstamm. Groningen, Wolters, 1957. p.88-134)

Kleywegt, C. De vernieuwing van de onderwijzers-opleiding. (In Langeveld, M.J. e.a. Gedenkboek voor Prof. Dr. Ph. A. Kohnstamm. Groningen, Wolters, 1957. p.137-152.)

Kruger, J.H. & Krause, F.J.L. Kind en skool. Potchefstroom, Pro Rege-pers, 1969. 337p.

Langeveld, M.J. Beknopte Theoretische Pedagogiek. Tiende druk. Groningen, Wolters, 1965. 222p.

McGlothlin, W.J. Patterns of professional education. New York, Putnam's Sons, 1960. 288p.

Mc Kim, Margaret. G. e.a. Learning to teach in the elementary school. New York, MacMillan, 1957. 612p.

Malan, J.R. Die opleiding van primêre onderwysers in lesgee. Kaapstad, Nasionale Pers, 1948. 187p.

Nel, B.F. Die psigologiese vorming van die aspirant-onderwyser. (In Suid-Afrikaanse vereniging ter bevordering van die Opvoedkunde. Aspekte van die opleiding van onderwysers. Pretoria, 1959. p.20-35.)

Oberholzer, C.K. Inleiding in die Prinsipiële Opvoedkunde. Pretoria, Brugge, Moreau en Kie., 1954. 314p.

Perquin, N. Algemene Didactiek. Roermond-Maaseik, Romen en Zonen, 1961. 182p.

---- Pedagogiek. Bezinning op het opvoedingsverschijnsel. Roermond-Maaseik, Romen en Zonen, 1960. 300p.

Petersen, Dorothy. G. The elementary school teacher. New York, Appleton-Century-Crofts, 1964. 570p.

Potgieter, F.J. Skool- en klasorganisasie as faset van die praktiese didaktiek. Kaapstad, H.A.U.M., 1966. 132p.

Republiek van Suid-Afrika. Dept. van Bantoe-Onderwys. Sillabus vir die Laer Primêre Skoolkursus. (Hersien 1967). Pretoria, Staatsdrukker, 1967. 66p.

Republiek van Suid-Afrika. Dept. van Bantoe-Onderwys. Sillabus vir die Hoër Primêre Skoolkursus. (Hersien 1967). Pretoria, Staatsdrukker, 1967. 109p.

Republiek van Suid-Afrika. Dept. van Bantoe-Onderwys. Leerplan vir die Hoër Primêre Onderwyserskursus. Pretoria, Staatsdrukker, 1962. 74p.

Saylor, J.G. & Alexander, W.M. Curriculum planning for modern schools. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1966. 534p.

Smith, B.O. e.a. Fundamentals of curriculum development. Revised edition. New York, World Book Co., 1957. 685p.

Stellwag, H.W.F. & van de Griend, Ir. P.C. De leraarsopleiding: Knelpunt of raakvlak tussen universiteit en V.H.M.O. Groningen, Wolters, 1959. 164p.

Stoker, H.G. Beginsels en metodes in die wetenskap. Potchefstroom, Pro Rege-pers, 1961. 304p.

Taba, Hilda. Curriculum development. Theory and practice. New York, Harcoart, Brace & World, 1962. 529p.

Unie van Suid-Afrika. Dept. van Naturellesake. Leerplan vir die Laer Primêre Onderwysers-kursus. Pretoria, Staatsdrukker, 1956. 56p.

Unie van Suid-Afrika. Dept. van Naturellesake. Leerplan vir die Hoër Primêre Onderwysers-kursus. Pretoria, Staatsdrukker, 1956. 57p.

Union of South Africa. Report of the commission on Native education 1949-1951. Pretoria, Government Printer, U.G. No.53/1951. 233p.

Van der Stoep, F. & van der Stoep, O.A. Didaktiese oriëntasie. Pretoria/Kaapstad, Academica, 1968. 345p.

Van der Stoep, F. Die pedagogiese grondslae van die nuwere didaktiek. (In Nel, B.F., red. Jubileumlesings 1937-1962. Pretoria, H.A.U.M., 1963. p.248-259.)

Van Gelder, L. Vernieuwing van het basisonderwijs. Groningen, Wolters, 1964. 92p.

Van Hulst, J.W. De beginselleer van Hoogvelds Pedagogiek. Groningen, Wolters, 1962. 243p.

Waterink, J. Grondslagen der didactiek. Kampen, Kok, 1962. 156p.

—— Keur uit de verspreide geschriften. Groningen, Wolters, 1961. 368p.

—— Theorie der opvoeding. Tweede druk. Kampen, Kok, 1958. 626p.

Whipple, G.M., red. The Twenty-Sixth Yearbook of the National Society for the study of Education. The foundations and technique of curriculum-construction. Illinois, Public School Publishing Co., 1926. 212p.

Wingo, G.M. & Schorling, R. Elementary school student teaching. Third edition. New York, McGraw-Hill, 1960. 348p.

B. Ongepubliseerde verhandelinge en proefskrifte

De Lange, J.P. 'n Prinsipiële fundering en pedagogiese evaluering van geïntegreerde akademiese en professionele kursusse vir die opleiding van onderwysers. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Johannesburg, R.A.U., 1968.

Duminy, P.A. 'n Eksperimenteel-didaktiese ondersoek, volgens denkpsigologiese metode, na die verbetering van leermetodes en leerprestasies by standerd VIII-leerlinge in Geskiedenis. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Pretoria. 1957.

Du Plooy, J.L. 'n Ontleding van die begripsvermoë van Standerd III, IV & V-leerlinge d.m.v. stilleestoetse. Ongepubliseerde D.Ed.-proefskrif, Pretoria, U.P., 1956.

Human, A.Z. Aspekte van opleidingskursusse in Transvaal vir Blanke onderwysers van handelsvakke. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Pretoria, Univ. van S.A., 1960.

Marais, W.L. du M. Die leerplan vir die opleiding van onderwysers in Transvaal, 1838-1934, 'n krities-historiese studie. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Potchefstroom, s.j.

Muller, F.B. Die Transvaalse leerplan in Natuur- en Skeikunde vir Standerds IX en X. Ongepubliseerde D.Ed.- proefskrif, Potchefstroom, 1953.

Nel, C.F.B. Die antropologiese agtergrond van aparte skole vir Blank en Nieblank in die Republiek van Suid-Afrika. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Pretoria, Univ. van S.A., 1962.

—— Die pedagogiese onderbou van afsonderlike onderwys vir die Bantoekind. Ongepubliseerde D.Ed.-proefskrif, Pretoria, Univ. van S.A., 1967.

Oosthuizen, J.H.C. Die leerplan van die primêre skool as opgaaf aan die kind. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Pretoria, U.P., 1964.

Potgieter, F.J. Konstruktiewe momente in die didaktiese aanpak van enkele vakke op die middelbare skool. Ongepubliseerde D.Ed.-proefskrif, Pretoria, U.P., 1963.

Preller, S.J. Die Transvaalse Biologieleergang. 'n Sosiologiese, psigologiese, pedagogiese studie. Ongepubliseerde D.Ed.-proefskrif, Potchefstroom, 1958.

Schutte, C.H.J. Die leergang en die leerboek in die Beginsels van Opvoeding vir die opleiding van onderwysers in Transvaal: 1838-1942. (Histories-krities). Ongepubliseerde D.Ed.-proefskrif, Pretoria, Univ. van S.A., s.j.

Van der Mescht, A.J.B. Bantoe-onderwys sedert die wet op Bantoe-onderwys, 1953. Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, Stellenbosch, 1965.

Van der Stoep, O.A. Die aandeel van die onderwyser aan die didaktiese situasie. Ongepubliseerde D.Ed.-proefskrif, Pretoria, U.P., 1967.

C. Tydskrifartikels

Bingle, H.J.J. Onderwysontwikkeling in Suid-Afrika gedurende die afgelope dekade. Educa, 21:15-25.

Boomsma, G. Over de „Proeve van een leerplan voor het basisonderwijs." Paedagogische Studiën, 44:278-287.

De Jongh, J.F. Onderwijsproblemen der ontwikkelingslanden: pedagogische aspecten. Paedagogische Studiën, 46:136-147.

Dressel, P.L. The planning of instruction. Improving College and University Teaching, 14:69-76.

Koen, A.J. Die opleiding van onderwysers vir middelbare skole. Onderwysbulletin, 3:207-220.

Kotzee, A.L. Suggestions for syllabus construction. Onderwysbulletin, 5:38-44.

Langeveld, M.J. Algemene en speciale didactiek en het leren in het verband der didactiek beschouwd. Paedagogische Studiën, 36:337-351.

Lötz, J. v.Z. Belangrike beginsels by die opstel van sillabusse. Onderwysbulletin, 11:35-44.

Sonnekus, M.C.H. Die pedagogiese onderbou van die besondere didaktiek van skoolvakke. Paedagogische Studiën, 41:113-135.

Steyn, G.H.A. Enkele gedagtes oor die term „wetenskap" en die moontlikheid dat die opvoedkunde as 'n vorm van wetenskap beskou kan word. Onderwysbulletin, 9:346-349.

Stickler, W.H. A superior college course. Improving College and University Teaching, 15:128-129.

Van der Stoep, F. Probleme rondom die fundering van die didaktiek. Paedagogische Studiën, 42:499-509.

Van Gelder, L. Leerplanontwikkeling en de analyse van het didactisch proces. Paedagogische Studiën, 44:258-270.

—— Onderzoek van het onderwijzen. Paedagogische Studiën, 44:49-57.

Van Wyk, A.H. du P. Bespreking van sekere aspekte van onderwysersopleiding en gedifferensieerde middelbare onderwys. Onderwysbulletin, 3:1-19.

—— Die doelstelling met onderwysersopleiding en die beliggaming daarvan in spesifieke opleidingsprogramme. Onderwysbulletin, 7:1-11.

Van Zyl, H.J. Bantoe-Onderwys en die opleiding van Hoofmanne en Raadsmanne. Bantoe, 3:10-20.

BYLAES

BYLAE A

DEPARTEMENT VAN BANTOE-ONDERWYS
PRIMêRE ONDERWYSERSERTIFIKAAT

Algemene Onderwysmetodiek (met insluiting van hulpmiddels, skryfbordwerk, skrif en demonstrasielesse.)

Inleiding

1. Hierdie kursus sal oor twee jaar aangebied word en op die rooster word voorsiening gemaak vir ses periodes per week.
2. Die doel met hierdie kursus is om die kwekeling-onderwyser 'n goeie begrip te gee van die beginsels waarop die Algemene Metodiek gebaseer is. Dit moet nie met Vakmetodiek verwar word nie. Vakmetodiek is 'n integrale deel van die vak self en moet daarmee saam in besonderhede bestudeer word.
3. Die leerstof is so gekies dat dit as agtergrondstudie kan dien ter voorbereiding en vorming van die student as onderwyser. Die beginsels waarmee die student hier kennis maak, moet in meer besonderhede uitgewerk en uitgetoets word in die Vakmetodiek. Dit moet veral in die Demonstrasielesse en Proefonderwys gedoen word.
4. Die student moet weet dat die Algemene Metodiek gefundeer is op opvoedkundige en sielkundige beginsele soos: waarneming, belangstelling en motivering, selfaktiwiteit, (individueel of groepsgewys toegepas) ens.
5. Indien enigsins moontlik, moet 'n Junior onderwyser wat Algemene Metodiek doseer, verantwoordelik wees vir al die reëlings, die opstel van proefonderwysroosters, die organiseer en beheer van praktiese onderwys, asook vir die algemene toesighou oor die onderrig van vakmetodiek vir die verskillende vakke.

6. Tydindeling

(a) Die volgende verdeling van die voorgeskrewe aantal periodes per week word voorgestel:

	Eerste jaar.	Tweede jaar.
Algemene Metodiek	2	2
Skryfbordwerk en Skrif	2	1
Hulpmiddels	1	2
Demonstrasielesse	1	1
Totaal	6	6

(b) Daar word aanbeveel dat die periodes vir demonstrasielesse as volg georganiseer sal word:

(i) Gedurende die eerste jaar van die kursus:
Maak voorsiening op die rooster vir die eerste DRIE kwartale vir 'n dubbelperiode elke tweede week sodat daar 15 sulke dubbelperiodes sal wees, d.w.s. 'n totaal van 30 periodes vir die jaar.

(ii) Gedurende die tweede jaar:
'n Dubbelperiode elke week vir die eerste 15 moontlike lesweke van die jaar, d.w.s. 30 periodes vir die jaar.

(c) Aangesien daar net vir een periode per week, volgens die tydindeling voorsiening gemaak is, moet die rooster as volg opgestel word:

(i) Gedurende die eerste jaar:
'n Dubbelperiode vir demonstrasielesse en vir hulpmiddels al om die ander week.

(ii) Gedurende die tweede jaar:
Gebruik een van die Algemene Metodiekperiodes vir die doel en as die 15 voorgeskrewe weke om is, kan die demonstrasielesperiode vir Algemene Metodiek gebruik word.

Die Leerplan Sillabus

Afdeling A: Algemene Metodiek

L.W. Die volgorde van die onderwerpe is nie verpligtend nie. Onderwysers mag die werk in enige volgorde beplan met

die voorbehoud dat dit oor twee jaar moet strek.

1. Die omvang daarvan en 'n paar basiese begrippe:
   (a) Wat word verstaan onder:
      (i) Algemene Metodiek.
      (ii) Vakmetodiek.
      (iii) Die leersituasie.
   (b) Tradisionele onderwysmetodes teenoor Moderne Onderwysmetodiek soos ontwikkel uit tradisionele onderwysmetodes. (10)
2. Algemene Opvoedkundige Beginsels en die toepassing daarvan in die onderwys:
   (a) Die beginsel van totaliteit as basiese uitgangspunt vir die opvoeding en onderrig van die kind.
   (b) Die beginsel van belangstelling en motivering.
   (c) Die beginsel van waarneming.
   (d) Die beginsel van maatskaplike onderrig. (Environmental Teaching. As Burton puts it: "The learner brings his family, neighbourhood and social class to school.")
3. Metodes van leerstofaanbieding:
   (a) Die lesingmetode: die korrekte manier waarvolgens dit in die primêre klasse gedoen moet word:
   (b) Selfwerksaamheid: individueel of groepsgewys (gewone klaswerk word hiermee vervang.)
   (c) Die projekmetode: soos veral toegepas in groepwerk.
   (d) Die onderlinge oorlegpleging of besprekingsmetode.
   (e) Die vraag- en antwoordmetode.
   (f) Die probleemstel en oplosmetode (Heuristiese).
   (g) Tradisionele beginsels in verband met metodes o.a.: van die bekende na die onbekende; van die eenvoudige na die ingewikkelde; van die konkrete na die abstrakte, ens.
   (h) Hierdie metodes moet prakties gedemonstreer word. (20)
4. Vrae:

   Dit gaan hier om en oor vrae wat gedurende 'n les óf deur die onderwyser óf deur die leerlinge, gestel word.

(a) Soorte vrae:

(i) Vrae gestel oor gedane werk om 'n aanknopingspunt te vind of vas te stel of die leerlinge die behandelde leerstof verstaan.

(ii) Vrae om die leerlinge te prikkel om self konstruktief of skeppend te dink, of om eie afleidings te maak.

(b) Wanneer en waarom vrae gestel word:

(i) Aan die begin van 'n les;

(ii) Gedurende die aanbieding van die les;

(iii) Aan die einde van die les;

(iv) Vir en in elke les moet die regte atmosfeer geskep word en 'n lewendige belangstelling behou word.

(c) Hoe en waarom leerlinge aangemoedig moet word om self vrae te stel.

(d) Situasies en omstandighede waaronder leerlinge spontaan vrae sal stel.

(e) Die beantwoording van leerlinge se vrae.

(f) Die goeie tipe vraag en vrae wat liewers vermy moet word.

(g) Die leerlinge se antwoorde en wat daarin en daarmee van hulle verwag word. (20)

5. Lesse:

(1) Soorte lesse:

(a) Lesse wat gegee word om nuwe kennis, feite, leerstof of inligting, mee te deel, by te bring of oor te dra. Dit kan geskied deur:

(i) Die feite, ens. aan die leerlinge mee te deel;

(ii) Die leerlinge te laat waarneem - 'n aanskouingsles;

(iii) Die leerlinge nuwe wette en reëls self te laat ontdek - induktief.

(iv) Die leerlinge bekende wette of reëls te laat toepas - deduktief.

(v) Die leerlinge selfstandig te laat lees of te laat navors.

(b) Die drilles: Om bepaalde feite ens. by die leerlinge vas te lê.

(c) Die waarderingsles: Die aanbied van 'n les ter wille van genot, bv.: voordrag, storievertel, musiek, teken, ens.

(d) Praktiese lesse vir die verwerwing van 'n bepaalde vaardigheid soos: tik, L.O., bespeling van 'n musiek-instrument, ens.

(e) Lesse waarin die leerlinge die geleentheid kry om iets selfstandig en spontaan te skep en uiting aan hul gevoelens en gewaarwordings te gee, bv.: boetseerwerk, sketse en tekeninge, handwerk, ens.

(2) Die belangrikste onderafdeling van 'n les en wat onder elk van hierdie hoofde verstaan en verwag word:
(a) Inleiding (b) Aanbieding (c) Toepassing.

(3) L.W. Bogenoemde lessoorte moet kortliks toegelig word met betrekking tot: (i) doel (ii) benadering of metode van aanbieding en (iii) toepassing. (20)

6. Toetsing: eksaminering, meting of evaluering:

(a) Wat word onder toetsing, eksaminering, meting en evaluering verstaan?

(b) Voor- en nadele van interne en eksterne eksamens.

(c) Soorte toetse:

(i) Toetse om aanleg te bepaal;

(ii) Toetse om bedrewenheid of vaardigheid te bepaal;

(iii) Toetse om prestasie te bepaal;

(iv) Diagnostiese toetse;

(v) Vrae kan gestel word om gememoriseerde werk te toets;

(vi) Vrae kan gestel word om die leerlinge se denk- en redeneervermoë te toets.

(d) Die volgende oorwegings moet in verband met toetsing en meting in ag geneem word:

(i) Toetsing moet gereeld geskied (weekliks, maandeliks, kwartaalliks) maar nie oordoen word nie. Toetsing is nie onderrig nie.

(ii) Vrae moet binne die leerling se begripsvermoë val en alleen oor werk wat deeglik behandel en vasgelê is, gestel word.
Doen hersiening voordat toets afgeneem word.

(iii) Vrae moet in eenvoudige en verstaanbare taal gestel word. Gee 'n voorbeeld van wat verlang en verwag word.

(iv) Die eerste vrae van die vraestel moet redelik maklik wees en dan geleidelik moeiliker word.

(v) Die kort (Ballard) en lang of opsteltipe-vraag.

(vi) Die leerlinge moet voldoende tyd kry om die vraestel te beantwoord tensy dit 'n spoedtoets is.

(vii) Hou deeglik toesig terwyl die leerlinge die vrae beantwoord. Kweek eerlikheid by leerlinge aan.

(viii) Gebruik antwoordmemoranda om die toets na te sien.

(ix) Hou verslag van die toegekende punte op 'n puntestaat of in 'n punteboek.

(x) Vraestelle, antwoordmemorandums, antwoordskrifte en puntelyste moet aan die hoof voorgelê word vir goedkeuring en moderering.

(xi) Liasseer voorbeelde van vraestelle en antwoordmemorandums.

(xii) Remediërende werk moet op elke toets volg. (20)

7. Werkskemas, voorbereiding en verslag van werk:

(a) Algemene beginsels in verband met die beplanning en aanbieding van die werk:

(i) Vir die hele jaar;

(ii) Vir die verskillende kwartale of semesters van die jaar;

(iii) Vir die skoolweke van die kwartaal of in afsonderlike lesse.

(b) Voorbereiding: (Slegs algemene beginsels).
Besonderhede wat verwag en verlang word vir:

(i) Daaglikse, of,

(ii) Weeklikse, of

(iii) Afsonderlike lesvoorbereidings.

(c) Verslag van afgehandelde werk:
(i) Besonderhede wat in die verslag vereis word;
(ii) Die waarde en noodsaaklikheid van so 'n verslag;
(iii) Metodes om verslag van gedane werk te hou.

L.W. Dit is die taak van die onderwyser om sy studente te leer hoe om vir sy besondere vak:
(i) Sy werk te beplan, m.a.w. 'n skema op te stel;
(ii) Sy lesse voor te berei;
(iii) Verslag van gedane werk te hou. (20)

8. <u>Nuwe benaderings in verband met Onderwysmetodes:</u>
(a) Algemene beginsels waarop die moderne onderwysmetodes en stelsels gebaseer is.
(b) Die nuutste opvattings in verband met die didaktiek veral na aanleiding van die moderne Sielkunde van die Denke.
(c) Kreatiewe neigings en denke: Die begaafde kind en die stimulering van kreatiewe vermoëns.
(d) Geprogrammeerde onderrig.
Die toepassing van beginsels soos:
(i) Selfaktiwiteit.
(ii) Korrekte rangskikking van leerstof.
(iii) Die onmiddellike vasstelling van resultate.
(iv) Die individuele leertempo van die leerling.
(v) Die toepassing van bogenoemde beginsels in verskillende vakke. (20) Totaal (120 periodes).

<u>Afdeling B</u>

<u>HULPMIDDELS</u>

1. <u>Inleiding</u>
(a) Elke kwekeling-onderwyser moet die volgende hulpmiddels gedurende sy opleiding maak:
(i) Rekenkunde: vyf items.

(ii) Tale: ses items, vir elke taal minstens een.

(iii) Inhoudsvakke: vier items.

(b) 'n Goeie verskeidenheid van items vir dieselfde vak moet deur verskillende studente van dieselfde groep gemaak word. Vir Rekenkunde, bv. in Subst.A kan 'n groot verskeidenheid hulpmiddels versamel en gemaak word. Nie al die studente moet dieselfde artikels versamel of maak nie, maar hul toespits op die groots moontlike verskeidenheid hulpmiddels. Al die studente moet egter weet hoe al die hulpmiddels gemaak en gebruik kan word.

2. Die Aanskoulikheidsbeginsel as uitgangspunt en grondbeginsel vir die gebruik en waarde van hulpmiddels.

3. Redes waarom van hulpmiddels in die onderwys gebruik gemaak moet word om bv.:
   (i) 'n Nuwe begrip tuis te bring;
   (ii) 'n Woordbetekenis te verklaar;
   (iii) 'n Begrip te konsolideer;
   (iv) 'n Sintuiglike voorstelling van 'n nie-aanwesige situasie daar te stel, ens.

4. Die korrekte keuse en gebruik van hulpmiddels.

5. Die funksie wat hulpmiddels as sodanig verrig. Dit :
   (i) motiveer die leerlinge;
   (ii) stimuleer belangstelling en bevorder die ontwikkeling van verwante belangstellings;
   (iii) verseker goeie kontak met die klas as groep;
   (iv) bevorder volgehoue aandag en belangstelling;
   (v) bevorder denkprosesse en redeneringsvermoë;
   (vi) vergemaklik behoud van leerstof;
   (vii) verryk die ervaring;
   (viii) verskaf praktiese illustrasies en demonstrasies.

6. Soorte hulpmiddels
   (a) Visuele:
      (i) Nie-geprojekteerde hulpmiddels; bv. skryfbord, flennie- en plastiekbord, flitskaarte, muurkaarte, prente, modelle, speletjies, ens.

(ii) Geprojekteerde hulpmiddels: bv. filmskyfies, filmstrokies, stom 16 mm.-rolfilm, truprojektor (Skryfprojektor), 8 mm.-enkel begripfilm.

(b) Oudiële hulpmiddels:

(i) Platespeler,

(ii) Bandopnemer,

(iii) Radioprogramme,

(iv) Taalonderrig-masjien.

(c) Oudiovisuele hulpmiddels:

(i) Verklankte filmstrokies,

(ii) 16 mm.-klankfilm. TOTAAL 90.

Afdeling C

SKRYFBORDWERK

1. Inleiding

Hierdie kursus word voorgeskryf om kwekeling-onderwysers se bevoegdheid om onderwys te gee te verhoog. Hulle moet die geleentheid kry:

(i) Om hul vermoë om die skryfbord te gebruik te ontwikkel, sodat hulle dit doeltreffend en met 'n redelike mate van spoed as hulpmiddel kan aanwend.

(ii) Vir oefening in die soort skryfbordwerk wat hulle in die primêre skoolvakke sal moet doen.

2. Die kursus moet die volgende insluit:

(i) Die versorging, instandhouding en herstel van die skryfbord en skryfbordtoebehore.

(ii) Die uittoets van verskillende soorte kryt om vas te stel watter soorte en kleure die geskikste is vir skryfbordwerk.

(iii) Die vashou en skerpmaak van kryt (sny van die punt na agtertoe.)

(iv) Die spasiëring van woorde, letters, syfers, ens. sodat dit duidelik onderskei en gelees kan word.

(v) Die beste manier om werk op die skryfbord te rangskik. (Waak teen te veel werk).

(vi) Die trek van lyne vir Skrif, Rekenkunde, Musiek en ander doeleindes.

(vii) Letterwerk, syferwerk en skrif (druk- en lopende skrif).

(viii) Besparing wat kryt en uitveërs betref. ('n Oormaat van uitvee van werk en skoonmaak is nadelig vir die uitveër.)

(ix) Die trek van sketslyne vooraf en die tekening daarna in duideliker lyne as groot illustrasies aangebring moet word.

(x) Oefening in die skets van gewone voorwerpe soos die ontkieming van sade, diere, insekte, menslike figure, ens. - ook om beweging te illustreer. (Terwyl die student die voorwerp waarneem of uit sy kop.)

(xi) Skryfbordopsommings, diagramme en diagrammatiese kaarte.

(xii) Die posisie van die skryfbord in die klaskamer en die posisie wat die onderwyser met betrekking tot sy klas voor die skryfbord moet inneem.

(xiii) Demonstrasie van hoe om die vyf lyne van 'n notebalk en vierkante vir Rekenkunde (vir kleinkinderklasse) op 'n skryfbord te verf.

(xiv) Skryf van musiek in balkskrif. (45)

Afdeling D

SKRIF

1. Inleiding

Die kursus word voorgeskryf sodat kwekeling-onderwysers 'n handskrif kan ontwikkel wat as voorbeeld vir hul leerlinge sal dien sodat hulle ook in staat sal wees om netjies, leesbaar en teen 'n redelike spoed te skrywe.

2. Die kursus word gebaseer op die Departementele gids vir handskrif. (Raadpleeg die November 1960-uitgawe van die "Bantoe-onderwysblad" bladsye 530 tot 546.)

3. Kwekeling-onderwysers moet gedurende hul kursus die sillabus vir Skrif, voorgeskryf vir die primêre klasse, deeglik bestudeer en deurwerk. (45 periodes.)

Afdeling E

DEMONSTRASIELESSE

1. Inleiding

Die onderwyser word verwys na die voorgeskrewe sillabus vir proefonderwys.

2. Die doel met demonstrasielesse.

3. Besonderhede in verband met demonstrasielesse soos: trappe van ontwikkeling, leerstof, hulpmiddels, ens. wat in so 'n les aandag moet geniet.

4. Die temas vir lesse moet so gekies word dat elke kwekeling-onderwyser 'n voorbeeld sal kry van al die moontlike soorte lesse in al die vakke wat in die primêre klasse aangebied word. (60 periodes.)

BYLAE B

DEPARTEMENT VAN BANTOE-ONDERWYS

PRIMêRE ONDERWYSERSERTIFIKAAT SAMESTELLING VAN KURSUS
(EERSTE JAAR 1969, TWEEDE JAAR 1970.)

EERSTE JAAR

	AANTAL PERIODES PER WEEK	WYSE VAN EKSAMINERING
GROEP 1 Professionele Vakke		
1. Algemene Metodiek I (insluitende skryfbordwerk, Hulpmiddels en Demonstrasielesse)	6	Interne promosie
2. Elementêre Opvoedkundige Sielkunde	2	Krediet
3. Praktiese Onderwys I	-	-
4. Godsdiensonderwys I	2	Interne promosie
GROEP II Basiese Vakke		
5. Bantoetaal I	5	Interne Promosie
6. Afrikaans I	4	Interne Promosie
7. Engels I	4	Interne Promosie
8. Metodiek van die Amptelike Tale I	2	
9. Rekenkunde	5	Interne Promosie

EERSTE JAAR

	AANTAL PERIODES PER WEEK	WYSE VAN EKSAMINERING
GROEP III Inhoudsvakke		
10. Gesondheidsleer	2	Krediet
11. Omgewingsleer/Sosiale Studie	2	Krediet
12. Algemene Wetenskap I	2	Krediet
GROEP IV Praktiese Vakke		
13. Musiek I	2	Krediet I
14. Kuns en Kunsvlyt I	2	Krediet I
15. Naaldwerk I (meisies) of Tuinbou I (mans)	3	Krediet I

Opmerking Die vereistes vir promosie tot die tweede jaar van die kursus is soos volg:

(a) 40% van die groottotaal vir vakke 1, 5 - 9.

(b) Krediet in minstens 4 van die sewe vakke waarvoor krediete toegeken word aan die einde van die eerste jaar: die minimum slaagpunt in elke krediet moet 40% wees.

TWEEDE JAAR	AANTAL PERIODES PER WEEK	EKSAMEN PUNTE	EKSAMEN TYD	WYSE VAN EKSAMINERING
GROEP I Professionele Vakke			UUR	
1. Algemene Metodiek (insluitende skryfbordwerk en Hulpmiddels, Demonstrasielesse, Metodiek van Skrif en inhoudsvakke)	6	300	3	Ekstern

TWEEDE JAAR	AANTAL PERIODES PER WEEK	EKSAMEN PUNTE	EKSAMEN TYD	WYSE VAN EKSAMINERING
			UUR	
2. Beginsels van Onderwys	2	100	1½	Ekstern
3. Skoolorganisasie	2	100	1½	Ekstern
4. Praktiese Onderwys II	-	-	-	Skoolrekord: eksterne moderering.
5. Godsdiensonderwys II	2	-	-	Krediet II.
		500		
GROEP II Basiese Vakke				
6. Bantoetaal II	5	250		
Taal		100	1½	Ekstern
Metodiek		100	1½	Ekstern
Mondeling		50		Skoolrekord eksterne moderering.
7. Afrikaans II	5	200		Ekstern
Taal ens.		125	2	Skoolrekord eksterne modererering.
Mondeling		75		
8. Engels II	5	200		
Taal ens.		125	2	Ekstern
Mondeling		75		Skoolrekord eksterne moderering.
9. Metodiek van die Amptelike Tale II	3	150	2	Ekstern

TWEEDE JAAR	AANTAL PERIODES PER WEEK	EKSAMEN PUNTE	EKSAMEN TYD	WYSE VAN EKSAMINERING
GROEP II			UUR	
10. Rekenkunde II (Opmerking: een vraestel insluitende inhoud en metodiek)	5	200 / 1,000		
GROEP III				
11. Algemene Wetenskap II	2	-	-	Krediet II
GROEP IV Praktiese Vakke				
12. Tuinbou I (slegs meisies)	2	-	-	Krediet II
13. EEN van: Tuinbou II (slegs mans) Naaldwerk II (slegs meisies) Musiek II Kuns en Kunsvlyt II	5	-	-	Krediet II

OPMERKING

(a) Bevoegdheid in Praktiese Onderwys moet soos volg gegradeer word.

A	:	80	-	100%	
B	:	70	-	79%	
C	:	60	-	69%	
D	:	50	-	59%	
E	:	40	-	49%	
F	:	0	-	39%	: DRUIP.

(b) Eksterne moderering sal beperk wees tot:
   (i) 'n Mondelinge eksamen in drie tale.
   (ii) Praktiese onderwys waarvan die punte as 'n persentasie uitgedruk moet word. Spesiale aandag sal bestee word aan grensgevalle op die plus minus 40% en plus minus 60%- peil.

MINIMUM VEREISTES VIR SERTIFISERING

	SLAAG.	EERSTEKLAS
1. Praktiese Onderwys	Minstens 'n E-simbool.	Minstens 'n C-simbool.
2. Eksterne Eksamen		
(a) GROEP I: Professionele Vakke	40% van die groottotaal vir die groep as 'n geheel (200 punte)	Soos vir slaag.
(b) GROEP II: Basiese Vakke	(i) 40% van die groottotaal vir die groep as 'n geheel (400 punte) (ii) 40% in die Bantoetaal. (iii) 40% in een van amptelike tale. (iv) 33% in die oorblywende vakke.	Soos vir slaag.
(c) Die eksamen as 'n geheel	40% van die groottotaal (600 punte)	60% van die groottotaal (900 punte)

3. Krediete
   (i) Minimum vir krediet in elke vak: 40%
   (ii) Minstens VYF eenjaar-krediete en EEN tweejaar-krediet.

4 (a) Kandidate wat nie die mimimum gemiddelde behaal nie:

(i) in die eksterne eksamen as 'n geheel, of

(ii) in Groep I - vakke, of

(iii) in Groep II - vakke,

moet die hele eksamen herhaal en moet die tweede jaar van die kursus aan 'n goedgekeurde opleidingskool herhaal, minstens vanaf die begin van die tweede kwartaal tot die end van die jaar.

As hulle egter Praktiese Onderwys geslaag het, sal dit vir hulle tel asook enige ander krediet wat hulle tydens hulle eerste eksamen behaal het.

(b) Kandidate wat die minimum gemiddelde vir Groep I, Groep II en die eksamen as 'n geheel behaal, maar nie daarin slaag om die vereiste minimum in enige van die vakke van Groep II te behaal nie, kan 'n eksterne aanvullende eksamen in die bepaalde vakke aflê sonder enige bywoning van klasse by 'n opleidingskool. Die slaagpunt in alle aanvullende eksamens sal 40% wees.

(c) Kandidate wat aan al die vereistes van die eksterne eksamen voldoen, maar in Praktiese onderwys druip, kan 'n eksterne aanvullende eksamen in hierdie vak aflê sonder verdere bywoning van klasse by 'n opleidingskool.

(d) Kandidate wat aan al die vereistes van die eksterne eksamen voldoen, maar nie die vereiste aantal krediete behaal nie, kan 'n interne aanvullende eksamen (en sodanige take soos vereis), aflê, gereël deur die opleidingskool wat voorheen deur die kandidaat bygewoon is, in sodanige vakke wat nodig is.

OPMERKINGS (Uit hierdie bylae uitgelaat. P.J.v.Z.)

BYLAE C

DIDAKTIESE PEDAGOGIEK

TRANSVAALSE ONDERWYSDEPARTEMENT

1. DOELSTELLINGS MET DIE KURSUS IN DIDAKTIESE PEDAGOGIEK

1) Om die student insig in die onderwys as een van die weë van die opvoeding te laat verwerf.
2) Om die student te lei tot insig in die didaktiese situasie.
3) Om die student te lei tot beheersing van die didaktiese grondslae waarop hy 'n persoonlike onderwyspraktyk kan bou.
4) Om die student ervaring te laat opdoen in die praktiese toepassing van teoretiese insigte.
5) Om die student direk op die praktyk voor te berei deur middel van praktiese onderwys.
6) Om die student insig te laat verwerf in die organisatoriese en administratiewe opset van die onderwys.

2. TYD BESKIKBAAR VIR DIE VAK

2.1 Die totale aantal lesings per jaar is:

1ste Jaar.	2e Jaar.	3e Jaar.	4e Jaar.
+ - 50	+ - 25	+ - 50	+ - 130

2.2 Die aantal lesingperiodes per week is:

1ste Jaar.	2e Jaar.	3e Jaar.	4e Jaar.
2	1	1	3

2.3 Die aantal selfstandige studieperiodes per week is:

1ste Jaar.	2e Jaar.	3e Jaar.	4e Jaar.
0	0	1	1

3. BENADERING EN METODE

3.1 Die Didaktiese Pedagogiek word benader as 'n deeldissipline van die Pedagogiek en nie as 'n toepassing van die Psigologie, ens. nie.

3.2 Dosente moet die verskillende kursusse d.w.s. laerskoolkursusse (junior- en seniorafdeling) en sekondêre skoolkursusse in ag neem en die lesings, waar dit van toepassing is, op die behoeftes van die verskillende studentegroepe rig.

3.3 Die werk moet met voortdurende toeligting uit die praktyk gepaard gaan sodat die verband tussen die Algemene Didaktiek en die Vakdidaktiek duidelik blyk.

3.4 Studiegidse behoort vir die vak opgestel te word sodat die studente toenemend op selfstandiger studie aangewys word, bv. deur die uitvoer van waarnemingsopdragte van praktiese probleme en van leesopdragte en die uitwerk van werkstukke.

3.5 Kontrole van die selfstandige studie behoort deur „tutorials" en seminare te geskied. Laasgenoemde moet ook vir besprekings en hulp met studie- en insigprobleme benut word.

3.6 Die praktiese toepassing moet voortdurend voor oë gehou word en moet in samewerking met vakdidaktiekdosente in praktiese onderwys, demonstrasielesse en lesanalises (bv. lesse op band, mikrofilmlesse, geslote baan televisie) verwerklik word.

4. INHOUD VAN DIE SILLABUS VIR DIDAKTIESE PEDAGOGIEK

4.1 Eerste Jaar (T.O.D. en T.H.O.D.)

4.1.1 Die begrippe Didaktiese Pedagogiek en Didaktiek.

4.1.2 Onderwysende opvoeding.

a) In die gesins- en die skoolsituasie.

b) Leer as kenmerkende menslike handeling.

c) Enkele kategorieë wat sigbaar word in die didakties-pedagogiese situasie: persoon, vryheid, gesag en verantwoordelikheid.

4.1.3 Ontleding van die didakties-pedagogiese situasie.

a) Die deelnemers

i) Die volwassene as onderwyser.

ii) Die kind as leerling.

b) Die leerinhoud

i) Die wese, plek en funksie van die leerinhoud.

ii) Keuse en omvang.

iii) Globale ordening en algemene ordeningsbeginsels: kurrikulum, sillabus, werkplan of skema, lesplan en lesrooster.

iv) Spesiale ordeningsvorme, o.a. volgens ouderdom, gereedheid, vermoë, ens.

v) Toegang tot die leerinhoud, bv. in die natuur, geskrif, film, ens.

c) Kenmerke van die didakties-pedagogiese situasie: dialogies, formeel, oop, handelend, vormend en oriënterend.

d) Die verloop van die didakties-pedagogiese gebeure: wek en rig, onderrig, begelei en evalueer (onderwys- en leerhandelinge as korrelate van mekaar).

4.2 Tweede jaar (T.O.D. en T.H.O.D.)

4.2.1 Die ontwerp van die didakties-pedagogiese situasie.

a) Didaktiese beginsels: vorming, verantwoordelikheid, kommunikasie, aktiewe betrokkenheid en hulp by eksplerasie, ordening van die ervaring, differensiasie, integrasie, gesag, emansipasie.

b) Didakties-pedagogiese grondvorme.

i) Die verskillende grondvorme: spel-, eksemplariese, onderriggesprek-, program- en projek- of taakvorm.

ii) Die grondvorme n.a.v. verskyningsvorme en implimenteringsmoontlikhede.

c) Onderwysmetodiek: die grondvorme in die praktyk gesien vanuit:

i) Die verhouding onderwyser-leerling: Klassikaal, individueel, individualiserend (o.a. losser klasverband.)

ii) Die handelinge van die leerling: Spel-, luister-, heuristiese, selfstudie-, aanskouings-, inoefeningsmetodes, en dies meer.

iii) Die handelinge van die onderwyser: Aanbiedende, vraag- en antwoord-, voordoen-, demonstrasie-, probleemstellende en opdraggewende metode.

iv) Die organisasie. Homogene en heterogene groeperings-, skakelonderwys-, tussenstanderdgroeperings-, binneklaslike groeperingsmetodes, e.d.m.

v) Die kenwyse (en oordraagbaarheidswaarde van elk): deduktief, induktief, dogmaties, didakties, begrypend, inoefenend.

4.3 Derde jaar (T.O.D. en T.H.O.D.)

4.3.1 Onderwysmiddels, leermiddels en gebruiksmiddele n.a.v. vorm, funksie, hantering en vereistes.

4.3.2 Die ordelike verloop van die didakties-pedagogiese gebeure.(Sluit aan by Filosofie van die Opvoeding.)

a) Die noodsaaklikheid van orde en dissipline.

b) Persoonlike en amptelike gesag van die onderwyser.

c) Tugvorme in die didaktiese situasie.

d) Vorme, oorsake, voorkoming en regstelling van verset om op skool te leer.(Sluit aan by Opvoedkundige Sielkunde.)

4.3.3 Organisasie en administrasie:

a) Skoolorganisasie: beplanning, fasiliteite, organisasie, administrasie, skakeling met ouers en gemeenskap.

b) Klasorganisasie.

c) Personeelaangeleenthede.

4.4 Vierde jaar (T.H.O.D.)

4.4.1 Organisasie en administrasie.

a) Onderwysbeleid: formulering en uitvoering.

b) Onderwysnavorsing - beplanning en- beleid.

c) Organisasiestrukture op nasionale, provinsiale en plaaslike vlak en die vereistes vir goeie organisasie.

d) Administrasie van die onderwysstelsel:

i) Gesagkonsentrasie en delegering.

ii) Dienssektore.

iii) Gesagkanale.

iv) Kanale van die individu en instituut na die beheergroep.

4.4.2 Onderwysmilieu: die skool as leefwêreld van die kind; laer of sekondêre skool.

4.4.3 Vernuwing: noodsaaklikheid, aspekte, voorbeelde, identiteitsbehoud te midde van vernuwing.

4.4.4 Vergelykende Didaktiek: 'n vergelyking van die teorie en praktyk van verskillende kontemporêre stelsels en praktyke.

4.4.5 Didaktiese navorsing.

a) 'n Natuurwetenskaplik teenoor 'n menswetenskaplik georiënteerde benadering.

b) Navorsingsmetodiek (inleidend.)

c) 'n Projek.

4.4.6 Enkele temas uit die eerste drie jaar se werk.

5. <u>EKSAMENVRAESTELLE</u>

5.1 Eerste jaar: Vier vrae (2 uur.)

Afdeling 4.1.2: Een vraag uit twee.

Afdeling 4.1.3: Drie vrae uit vyf.

5.2 Tweede jaar: Drie vrae ($1\frac{1}{2}$ uur.)

Afdeling 4.2.1: (a) en (b): Een vraag uit twee.

Afdeling 4.2.1: (c): Twee vrae uit vyf.

5.3 Derde jaar: Vier vrae (2 uur.)

Afdeling 4.3.1: Een vraag uit twee.

Afdeling 4.3.2: Een vraag uit twee.

Afdeling 4.3.3: Twee vrae uit vier.

5.4 Vierde jaar: Skripsie plus twee vrae (2 uur.)

Afdelings 4.4.1 tot 4.4.3: Een vraag uit drie.

Afdelings 4.4.4 tot 4.4.6: Een vraag uit drie.

Skripsie: Afdeling 4.4.5 of 4.4.6.

6. HULPMIDDELS

6.1 Lesdemonstrasie - en filmlokaal.

6.2 Projektors: 16 mm. klankprojektor, skyfieprojektor, dagligskerm en gewone skerms.

6.3 Bandopnamemasjiene.

6.4 Oorhoofse projektors en kopiëermasjien, episkoop.

6.5 Geslotebaan televisie.

6.6 Platespeler.

6.7 Meganiese onderrigmasjien vir geprogrammeerde onderrig.

6.8 Mikrofilmbiblioteek.

6.9 Geakkrediteerde skole.

7. REFERENSIELYS

(Hieronder volg 'n lang lys boeke waarvan sommige aangedui word as geskik vir die studente. P.J.v.Z.)

BYLAË D

PRAKTIESE OPVOEDKUNDE U.L.O.D.

POTCHEFSTROOMSE UNIVERSITEIT VIR CHRISTELIKE HOëR ONDERWYS

1. Inleiding oor Praktiese Opvoedkunde en sy plek in die Opvoedkunde.
2. Die praktiese onderwys soos dit in die skoolsituasie tot openbaring kom, nl. organisasie en administrasie; die onderwyser, die leerling, die leerstof en indeling daarvan, die leermiddele.
3. Die vraagstukke van die Algemene Metodiek; die algemene beginsels soos die aktiwiteits- en ander beginsels; algemene metodes soos die vertel-, besondere metodes soos die projek en programmetode.
4. Die Algemene vraagstukke van tughandhawing op skool.

BYLAE E

DIDAKTIEK H.P.O.D.

DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

1. Didaktiek en Pedagogiek: Didaktiese pedagogiek
   (i) Objeksgebied.
   (ii) Metodes.
   (iii) Kategorieë.
   (iv) Kriteria.
   (v) Algemene, besondere, vak- en ortodidaktiek.

2. Die Skool
   (i) Sy pedagogiese relevansie.
   (ii) Die onderwyser.
   (iii) As leefwêreld.
   (iv) Die pedagogiese taak van die skool.

3. Die leerinhoud
   (i) Pedagogiese betekenis van die leerinhoud.
   (ii) Vormende waarde: Vorming.
   (iii) Opbou van die leervakke.

4. Didaktiese perspektief op die leerverskynsel
   (i) Aansluiting by die pedagogiese psigologie.
   (ii) Leerkategorieë: waarneming, ervaring, objektiwiteit.
   (iii) Didaktiese interpretasie in die lessituasie.

5. Didaktiese grondvorme
   (i) Gesprek - klas -, leer-, kontrole gesprek ens.
   (ii) Eksemplariese.
   (iii) Spel.
   (iv) Opdragte.
   (v) Spontane aktiwiteit (self doen.)

6. Didaktiese beginsels

(i) Aktiwiteit.
(ii) Kreatiwiteit.
(iii) Differensiasie.

7. Leerstofordeningsbeginsels

(i) Simbioties.
(ii) Kronologies.
(iii) Progressief.
(iv) Konsentries.
(v) Punktueel.

8. Metodologiese beginsels

1.(a) Induktief.
(b) Deduktief.

2. Besondere metodes.
(a) Vraag-en-antwoord (programmering.)
(b) Spel (Waldorf - Rudolph Steiner.)
(c) Demonstrasie.
(d) Eksperimente.
(e) Dril.
(f) Handboek, ens.

9. Lesstruktuur

Doel, grondvorm, probleemstelling, reduksie van inhoud, metode, ordening, inoefening / toepassing, kontrole.

10. Lesanalise en leskritiek

11. Ortodidaktiek (afsonderlike periodes)

BYLAE F

OPVOEDKUNDE

HOëR PRIMêRE ONDERWYSERSERTIFIKAAT O.V.S.

Inleiding

Hierdie kursus is 'n sintese deur samestelling en/of integrering van opvoedkundige beginsels vervat in die teorie, die sielkunde, die geskiedenis en die metodiek van onderwys. Die doel is om die student-onderwyser bewus te maak van die onderlinge samehang van die sielkunde, die filosofie en die geskiedenis as rigtinggewende faktore in die onderwyspraktyk. Die lyn moet altyd deurgetrek word tot by die praktyk en die klem moet val op die aspekte wat vir die student van praktiese waarde is of op dit wat onontbeerlik is om opvoedkundige denke en aktiwiteit te verklaar. Die strewe moet wees om die student toe te rus om 'n bekwame onderwyser in die klaskamer te word en hom prinsipieel vir sy lewenstaak te oriënteer. By wyse van illustrasie is die verwysing na skoolvakke en klaskamerprosedure onvermydelik maar dit behoort ooreen te stem met die vakmetodieke wat die verantwoordelikheid van vakdosente is.

EERSTE JAAR

AFDELING A

1. Aandag en belangstelling.
2. Leermetodes.
3. Leergereedheid en individuele verskille.
4. Die aanpassingsproses:
   (a) Die begrippe „aanpassing" en „wanaanpassing."
   (b) Voorkoming en diagnosering van aanpassingsprobleme.

AFDELING B

1. ALGEMENE TEGNIEKE VAN DIE ONDERWYS

Omskrywing van begrippe.

Die lesplan as onderwystegniek:

Omskrywing en voordele, vereistes, die vorm van die lesskema.

Die vraag as onderwystegniek:

Die plek, waarde en funksie van die vraag, die tegniek van vraagstelling, die hantering van kinderantwoorde en kindervrae, die vraag- en antwoord-metode.

Hersiening as onderwystegniek:

Begripsverklaring, hersiening in die enger betekenis van die woord, hersiening in die breë betekenis van die woord.

Illustrasies as besondere tegniek van onderwys:

Omskrywing van die begrip, woordillustrasie, konkrete illustrasies, besondere tegnieke wat by verskillende illustrasiemiddele aangewend behoort te word.

2. DIE ONDERWYSER

Die plek van die onderwyser:

Sentrale plek, onvervangbaar, bevredig kinderlike behoefte.

Karakteristiek en persoonlikheid van die onderwyser:

Lewens- en wêreldbeskouing, sy persoonlikheid, eise wat die kind stel, gewenste eienskappe van die onderwyser.

Die opleiding van die onderwyser:

Akademies, professioneel.

3. ALGEMENE BEGINSELS VAN METODE

(i) Leerlingaktiwiteite.

(ii) Integrasie.

(iii) Belewing (Pestalozzi.)
(iv) Bekende en onbekende.
(v) Konkrete na abstrakte.
(vi) Geheel na dele.
(vii) Van eenvoudige na ingewikkelde.

4. ALGEMENE METODES VAN ONDERWYS

Die „ideale" metode van onderwys.

Die woordmetode

algemene beskrywing en variasies, waarde en leemtes, wenke.

Die handboekmetode

algemene beskrywing en variasies,
waarde van die handboek op skool,
die keuse van 'n geskikte handboek,
die gebruik van die handboek as volwaardige middel.

Die denkmetode

induksie en deduksie as twee-eenheid, die induktiewe fase.

Die studiemetode

algemene beskrywing, tipes van selfstandige studie, die tegniek van studie onder toesig as onderwysmetode.

Die metode van resitasie en onderlinge bespreking

algemene beskrywing, die gesosialiseerde resitasie.

Die speelmetode

Die ontwikkeling van spelaktiwiteite by die kind,
die toepassing van die speelmetode.

5. DIE OPVOEDINGSVERSKYNSEL

Opvoeding, vorming, onderwys en dressuur.

6. LEWENSBESKOUING EN OPVOEDING

(a) Die verband tussen opvoedingsteorie en opvoedingspraktyk.

(b) Die verband tussen lewensbeskouing en opvoeding.

(c) Agtergrondstudie: Die Atheense en Romeinse opvoedingstelsels met verwysing na doel, inhoud, metode en organisasie.

TWEEDE JAAR

AFDELING A

1. Motivering in die onderwys.
2. (a) Intelligensie.
   (b) Meting.
   (c) Verslaggewing en hou van rekords.
3. Leerteorieë.
4. Groei en ontwikkeling van die kind tot en met adolessensie.
5. Leer en denke.

AFDELING B

1. Die Christelike lewensbeskouing as grondslag van die Vrystaatse onderwysstelsel.
   (a) Agtergrond:
      (i) Ou Israel.
      (ii) Hervormingstydperk (Luther, Calvyn, Jesuïete.)
   (b) (i) Christelike mensbeskouing (skepping, sondeval, verlossing, eindverwagting.)
      (ii) Christelike wêreldbeskouing.
      (iii) Christelike waardebeskouing en sedeleer.
      (iv) Die Christelike waarheidsbeskouing.
      (v) Christelik nasionale onderwys - wat dit beteken.

2. Die noodsaaklikheid, moontlikheid en grense van die opvoeding en onderwys met spesiale verwysing na die kind as voorwerp van die opvoeding, en die taak van die opvoeder.

3. DIE TUGVRAAGSTUK OP SKOOL

Teorie oor orde en dissipline:

Despotiese dissipline, vrye dissipline, belangstelling en dissipline.

Sintese van vryheid, gesag en dissipline.

Die gesag van die onderwyser.

Die taak van die onderwyser as gesagdraer.

Die skep van omstandighede ter voorkoming van wangedrag.

Algemene oorsake van skooloortredinge:

Fisiologiese oorsake, sosiale faktore, huislike omstandighede, persoonlikheids-eienskappe van die leerling, die klaskamer, die onderwyser.

Tugmetodes:

Met die oog, met die woord, met die daad.

Algemene beginsels en wenke by die toepassing van straf.

4. DIE LOONGEDAGTE IN DIE CHRISTELIKE OPVOEDING

Die regverdiging van beloning as opvoedingsmiddel:

Sedelike motivering, oorwegings in verband met die sedelike onrypheid van die kind, psigologiese oorwegings.

Die funksie en gebruik van beloning in die klaskamer:

Beloning en die sedelike ontwikkeling van die kind,

Beloning en die verstandelike ontwikkeling van die kind.

Basiese beginsels by die opvoedkundige gebruik van beloning:

Beloning, 'n opvoedingsdaad op die weg van selfopvoeding, beloning altyd in verhouding met die daad:

Materiële beloning, simboliese beloning, spesiale voorregte, beloning met die woord, uitstallings, die prysuitdelingsfunksie, beloning in ooreenstemming met die indiwidualiteit van die kind, beloning vir werkywer gemeet in terme van volgehoue werkprestasie, beloning slegs suksesvol in die hand van die gerespekteerde onderwyser.

5. PEDAGOGIESE GRONDSLAG VAN METODIEK
   (a) Ordelikheid.
   (b) Evaluering.
   (c) Bemeestering van leerstof.
   (d) Diagnostiese en remediërende beginsels.

6. Besondere metodes van onderwys met verwysing na die beginsels van die „nuwe" metodiek soos indiwidualisering, sosialisering, ens. en soos toegepas in die Daltonplan en Projek-metode.

DERDE JAAR

1. DIE DOEL EN INHOUD VAN DIE OPVOEDING
   (a) Religieuse doelstellings.
   (b) Etiese doelstellings.
   (c) Estetiese doelstellings.
   (d) Sosiale doelstellings.
   (e) Verstandelike doelstellings.
   (f) Liggaamlike doelstellings.

2. OPVOEDINGSINSTELLINGS

   Die huis, kerk, skool en staat.

3. <u>VERSKEIDENHEID VAN LEWENSBESKOUINGS EN HUL INVLOED OP DIE OPVOEDINGSTEORIE EN PRAKTYK TOT TANS</u> (Slegs in breë trekke).

(a) Die Humanisme (Erasmus, Da Feltre.)
(b) Realisme (Comenius.)
(c) Rasionalisme (Locke.)
(d) Naturalisme (Rousseau.)
(e) Die moderne rigtings (Dewey, Montessori, Decroly.)

4. 'n <u>KORT OORSIG VAN</u>

(a) Onderwys aan die Kaap tot voor die Groot Trek.
(b) Onderwys in die Oranje Vrystaat tot 1910.
(c) Vernaamste veranderinge van die onderwysstelsel in die Oranje-Vrystaat sedert 1910.

5. <u>ONDERWYSBEHEER</u>

Sentraal, Provinsiaal, Onderwysdepartement, skoolrade en skoolkommissies.

6. <u>DIE INTERNE SKOOL- EN KLASORGANISASIE</u>

(a) Die skoolhoof:
  Die gesag van die skoolhoof;
  Die skoolhoof se verhoudinge tot die ouers en publiek, leerlinge en die personeel;
  Eienskappe van die suksesvolle skoolhoof;
  Pligte van die skoolhoof:
    Ouers en publiek, skoolkommissies en personeel, kinders, skoolterrein, algemene organisatoriese en kantoorpligte.
(b) Die noodsaaklikheid van beplanning;
  Die rooster;
  Skemas en verslae;
  Bywoningsregisters;

Huiswerk:

doel en waarde, nadele, beginsels vir die gee van doeltreffende huiswerk;

Die klaskamer en die skoolterrein;

Eksamens, rapporte en promosie;

Buiteskoolse aktiwiteite:

nut en waarde, basiese beginsels.

(c) Die onderwyser:

Die professie en status van die onderwyser.

Die verskillende verhoudings van die onderwyser:

Die leerlinge, kollegas, skoolhoof, onderwysdepartement, die samelewing, burgerlike verhoudings.

Die pligte van die onderwyser.

7. <u>ONDERWYSREGULASIES EN DIENSVOORWAARDES</u> met spesiale verwysing na die Staatskoerant No. 69 van 31 Desember 1954 soos later gewysig.

8. <u>EEN VAN DIE VOLGENDE NA GELANG VAN DIE KURSUS</u>

(a) <u>Houtwerk- en Naaldwerkkursus</u>:

(i) Die doel en opvoedkundige waarde van handwerk as opvoedingsmiddel: Comenius, Locke, Rousseau, Pestalozzi, Herbart, Fröbel, Salomon, Dewey, Kerschensteiner.

(ii) Kinderstudie en Handwerk.

(iii) Motoriese vaardighede by die doen van handwerk.

(iv) Die sintuiglike waarneming van voorwerpe, beweging, rigting en vorm.

(v) Omgewingstoestande: vermoeienis, ongelukke, veiligheid, doeltreffendheid.

(vi) Die rol van nabootsing in die verkryging van bedrewenheid.

(vii) Ontwikkeling van opvoedkundige handwerk in Finland, Swede, Frankryk, Engeland, Duitsland en V.S.A.

(b) Junior Kursus:

(i) Baanbrekers van Kleinkinderonderwys; bv. Froebel en Montessori in besonderhede behandel met spesiale verwysing na apparaat deur hulle ontwerp.

(ii) Afwykings- liggaamlik en geestelik wat aangetref mag word by leerlinge van hierdie ouderdom. Die moontlike behandeling van hierdie afwykings.

(iii) Verstandelike vertraagdheid by leerlinge van hierdie ouderdomsgroep, probleme wat daaruit voortspruit en remediërende werk wat gedoen behoort te word.

(c) Alle ander kursusse:

Remediërende Onderwys en ander temas uit die Sielkunde.

BYLAE G

BEGINSELS VAN DIE OPVOEDKUNDE

DIE PRIMÊRE ONDERWYSERSDIPLOMA KAAPPROVINSIE

(1) Inleidende Opmerkings

(a) Hierdie kursus is 'n sintese, deels deur samestelling en deels deur integrering, van die vernaamste opvoedkundige beginsels vervat in die opvoedkundige teorie, die sielkunde, die metodiek, en die geskiedenis van die onderwys. Die doel hiervan is om die studentonderwyser toe te rus met 'n hegte insiggewende agtergrond vir sy klaskamertegniek en om hom bewus te maak van die onderlinge samehang van die sielkunde, die filosofie en die geskiedenis van die onderwys as rigtinggewende faktore in die onderwyspraktyk. Die inhoud behels alleen wat vir die studentonderwyser van praktiese waarde kan wees of wat vir hom onontbeerlik is om die opvoedkundige denke en aktiwiteit te verklaar.

(b) Daar word veronderstel dat die gewone benadering sal ooreenstem met die volgende uiteensetting: eers die teoretiese grondslag of agtergrond, dan die beginsels van die metodiek en daarna 'n studie van dié gedeeltes uit die geskiedenis van die onderwys waarin hierdie teoretiese grondslag en beginsels hulle toepassing vind. Elke afdeling word gebruik om die ander toe te lig en alles word doelbewus aangewend om die studentonderwyser toe te rus om 'n bekwame onderwyser in die klaskamer te word. Twee vereistes moet egter in ag geneem word:

(i) Die benadering mag induktief liewers as deduktief wees - die dosent mag begin met probleme wat voorkom in die praktiese klasonderwys, die verskillende idees behandel wat van tyd tot tyd met betrekking tot die probleem gehuldig is deur die groot opvoedkundige denkers, en dan afsluit met 'n formulering of uiteensetting van die opvoedkundige beginsels wat aan die onderwyspraktyk geldigheid verleen.

(ii) Daar word verwag dat daar onderlinge verwysing sal wees. So kan dosente bv. alreeds verwys na die idees van Locke wanneer die natuurlike oorerwing van die kind behandel word.

(c) Die verwysing na skoolvakke en klaskamerprosedure sal onvermydelik wees, al sou dit alleen by wyse van illustrasie geskied, maar sodanige verwysing behoort ooreen te stem met die onderrig wat gegee word in die vakmetodiek; in geen geval mag dit radikaal daarvan afwyk nie. (Daar moet in gedagte gehou word dat onderrig in die metodiek van die verskillende vakke die verantwoordelikheid van die personeellede is aan wie die betrokke vakke toevertrou is.) Die koördinasie van algemene beginsels, vakmetodiek en praktiese onderwys is noodsaaklik en die kollege sal reëlings moet tref vir doeltreffende onderlinge beraadslaging.

(d) Die koördinasie moet nie vertolk word as regimentasie van denke en prosedure nie, ook nie as die oplegging op die personeel en die studentonderwyser van voorgeskrewe metodes nie, maar dit beteken wel dat die studentonderwyser daarop attent gemaak moet word wanneer daar uiteenlopende benaderings is. So 'n meningsverskil hoef nie skadelik te wees nie mits onderlinge beraadslaging daaroor in die regte professionele gees geskied. Vroeër of later moet die studentonderwyser besef dat alternatiewe metodes moontlik, ja, selfs noodsaaklik is, en dat elke onderwyser self 'n tegniek sal moet ontwikkel en aanvaar wat pas by sy besondere gawes en aangepas is by die bepaalde behoeftes van sy leerlinge. Al die aspekte van die opleiding moet meewerk om die studentonderwyser toe te rus met geïntegreerde of gekoördineerde opvoedkundige denke en lesgeevaardigheid, waarin daar buigsaamheid en toelaatbare verskeidenheid sal wees.

(e) In ooreenstemming met die Departementele beleid, is dit nie die bedoeling dat hierdie kursus in al die besonderhede voorskrywend sal wees nie. Aan die kolleges word die vryheid toegestaan om dit te vertolk volgens die spesifieke opleiding

en die voorkeur van die dosente. Hulle kan ook die kursus wysig in ooreenstemming met die bepaalde behoeftes van die studentonderwysers soos dit van tyd tot tyd mag blyk en hulle mag dit inpas by enige geskikte projek. Daar word veronderstel dat daar kennis geneem sal word van die wysigings in Departementele beleid, hetsy uitgesproke hetsy by implikasie. So 'n wysiging of vertolking sal egter moet geskied in die gees en binne die raamwerk van die kursus.

(f) As algemene leidraad is die samestellende dele van die kursus aangedui deur middel van inspringparagrawe en deur letters. A dui sielkunde, opvoedkundige en filosofiese teorie aan, B metodiek en C geskiedenis van onderwys. Nog 'n afdeling D is bygevoeg en dit bevat spesiale onderwerpe of voorgestelde studievelde wat in die vorm van take behandel kan word. Geen onderwerp in hierdie afdeling is verpligtend nie, maar aan ten minste die meer belowende studentonderwyser kan die geleentheid gegee word om die kursus te verryk deur óf individueel óf in groepe 'n spesiale studie te maak van sommige temas wat hier aangedui word. Dit is vanselfsprekend dat verwante of geassosieerde temas, op die inisiatief van die kollege, bygevoeg mag word.

(g) Daar moet 'n doelbewuste strewe wees om 'n verdieping in die studie te bewerkstellig, veral deur die studente aan te moedig in hul selfstudie en die uitwerk van addisionele aanvullende aantekeninge uit standaardwerke in die biblioteek. Vir hierdie selfstudietake mag daar 'n jaarpunt van hoogstens 20% van die punte aan die vak toegewys word. 30% kan vir die jaar se toetse (of die halfjaarlikse eksamen) toegeken word. Die res van die punte (ten minste 50%) moet toegeken word vir die finale eksamen. Die werk van elke jaargang word in die finale eksamen van daardie jaar afgeskrywe. Geen werk of punte word van een jaar na die ander jaar oorgedra nie.

Die bygaande sillabus vir die Junior en Senior Kursusse (eerste en tweede jaar) en die Senior Kursus (derde jaar) word in twee afdelings ingedeel. Die voorgestelde indeling hou wel deeglik rekening met die logiese opeenvolging en uitbouing van die leerstof. Deel I neem 'n aanvang by <u>die kind</u>

en verloop logies oor drie jaar tot by die aanpassing van die onderwyser. Deel II word soortgelyk uitgebou: dit begin by die doelstellings, die aard en die waarde van opvoeding en eindig by die onderwysadministrasie. Sonder so 'n indeling sal die samehang verbrokkel word en die sillabus onsamehangend en fragmentaries wees.

Deel I en Deel II moet nie as geïsoleerde afdelings beskou word nie, maar beide hierdie afdelings moet binne 'n bepaalde studiejaar met behoud van die eenheidsverband behandel word.

Origens kan hierdie indeling ook as 'n georganiseerde grondslag van onderrig dien, waar meer as een dosent by dieselfde Opleidingskollege vir die doseer van die vak verantwoordelik is.

o O o

In die eerste en tweede jaar is die sillabus vir die Junior Kursus presies dieselfde as dié vir die Senior Kursus, gevolglik pas dit ook heel gerieflik in by die bogemelde Dele I en II van die sillabus. In die derde jaar verskil die Junior Kursus dermate van die Senior Kursus, dat die leerstof nie in Dele I en II ingesluit kan word nie. In die finale jaar bestaan die Junior Kursus dus uit die drie onderskeie vakke Sielkunde, Geskiedenis van die Onderwys en Algemene Metodiek.

DEEL I

EERSTE JAAR (JUNIOR EN SENIOR KURSUSSE)

DIE KIND

(A) Die rol wat oorerwing en omgewing speel. Rypwording in al sy aspekte: liggaamlik, emosioneel, verstandelik, ens. Die algemeen aanvaarde stadiums in die ontwikkeling van die individu: kleinkinderstadium, kleuterstadium, kinderstadium, ens.

(B) Die Kind tuis en op skool. Stadiums in die opvoeding: Kindertuin, primêre en sekondêre opvoeding.

(C) Rousseau - die kind as middelpunt van die opvoeding.

DIE ONTWIKKELING VAN DIE KIND

(A) Liggaamlik: Groei; voeding; higiëniese toestande.

(B) Gesondheidsleer op skool; ideale skooltoestande; die rol van liggaamlike opvoeding en sport in die bevordering van ratsheid en vaardigheid.

(C) Saaklike verwysing na die Spartaanse opvoeding.

(D) Departementele mediese dienste.

(A) Emosioneel: Emosies, sentimente, stemminge en gesindhede.

(B) Gewone emosionele probleme op verskillende ouderdomme. Selfdissipline en selfekspressie as faktore in die ontwikkeling van die persoonlikheid.

(C) Die ontwikkeling van estetiese waardering - kuns, musiek en letterkunde.

(A) Sosiaal: Tipiese sosiale faktore: vriendskappe, „bendes", spele, klubs en jeugbewegings. Belangstelling in die teenoorgestelde geslag.

(B) Die rol van skoolspele, klubs, ens. om sosiale aanpassing te bevorder.

(C) Buitemuurse aktiwiteite.

(A) Godsdienstig en Moreel: Die individu as 'n godsdienstige en morele wese.

(B) Die aard van godsdiensonderrig in nie-sektariese skole. Karaktervorming op skool - belangrikheid en regte benadering.

(A) Verstandelik: Die begrippe „intelligensie" en „intelligensie-kwosiënt". Verstandsouderdom; Suid-Afrikaanse verstandstoetse.

(B) Ouderdomsgroepe en standerds op skool; skolastiese vertraging; groepering volgens bekwaamheid; spesiale klasse vir verstandelik vertraagde leerlinge; die behoeftes van buitengewoon skrander leerlinge; leergereedheid.

(C) Departementele sielkundige dienste. Verryking en verdunning.

TWEEDE JAAR (JUNIOR EN SENIOR KURSUSSE.)

DINK EN REDENEER

(A) Die prosesse gewaarwording en waarneming en die rol wat die sintuie daarin speel.
Die dinkmateriaal: beelde, begrippe en taal.
Die reproduktiewe en die produktiewe dinkprosesse.
Faktore wat die denke beïnvloed.

(B) Induktiewe en deduktiewe denke; die bevordering van skeppende denke; skepping van regte klasatmosfeer.

(C) Francis Bacon: Sintuiglike realisme. Die wetenskaplike metode.

DIE LEERPROSES

(A) Die begrip „leer".
Die leerwette.

(B) Metodes van leer: probeer-en-tref, nabootsing, kondisionering, meedeling, insig of ontdekking, ens. Skepping van 'n doeltreffende leersituasie.

(C) Locke: dissiplinêre begrip van die onderwys.

DIE WAARDE VAN BELANGSTELLING EN AANDAG VIR DIE LEERPROSES

(A) Belangstelling: sy nut en waarde.
Aandag: soorte aandag; omvang van die aandag; fluktuering van aandag, ens.

(B) Die gebruik van die natuurlike drange om belangstelling te wek en te hou.
Faktore wat die gee van aandag in die klaskamer bevorder.

(C) Herbart; Froebel; Montessori; Dewey.

DIE GEHEUE EN DIE LEERPROSES

(A) Soorte geheue.
Die rol wat beelde en assosiasie speel.
Beklemtoning van die wette van assosiasie.

(B) Metodes wat aangewend word om leerstof meer doeltreffend te memoriseer: hersiening, verspreide herhaling, geheel-en-deel-metode van leer, ens.
Die waarde en noodsaaklikheid van hulpmiddels in die onderwys.

(C) Ontwikkeling wat uitgeloop het op die moderne benadering in die onderwys.
Comenius; Rousseau; Pestalozzi; Herbart; Froebel.

FAKTORE WAT DIE LEERPROSESSE BEVORDER

(A) Oordrag.
Gewoontes.

(B) Doelbewuste leer met die oog op oordrag.
Koördinasie; korrelasie; motivering.

DERDE JAAR (SENIOR KURSUS)

ADOLESSENSIE

(A) Adolessensie as 'n oorgangstadium.
Die kenmerkende lompheid van die adolessent en die sielkundige betekenis van die liggaamlike veranderinge.

Die psigiese ontwikkeling van die adolessent en die probleme wat daarmee saamhang.

(B) Aanpassing in die onderrig van sekere skoolvakke, soos o.a. Handwerk, Sang, Kuns en Liggaamsoefening, om rekening te hou met die veranderde omstandighede van die adolessent.

(C) Sekere tipiese jeuggroepe, soos bv. die eendsterte, die beatles, ens. Moontlike oorsake wat sulke bewegings ten grondslag lê.

DIE PERSOONLIKHEID

(A) Die begrip „persoonlikheid" en wat dit insluit.
Die groei en ontwikkeling van die persoonlikheid.
Die invloed van erflikheids- en omgewingsfaktore.
Enkele persoonlikheidstipes en die kritiek wat teen sommige tipelogieë ingebring word.

(B) Die rol van die skool in die vorming van die kind se persoonlikheid. Spesiale beklemtoning van karakterontwikkeling.

GEDRAGSPROBLEME EN DISSIPLINE

(A) Wat is wangedrag? Oorsake van gedragsprobleme - biologiese en sosiale faktore wat gedrag beïnvloed.
Sosiale behoeftes van die kind.
Aanpassingsprobleme: oorsake, uitingsvorme en behandeling.

(B) Wat is dissipline?
Gedwonge en vrywillige dissipline. Die verskil tussen positiewe en negatiewe dissipline.
Verkryging van leerlinge se samewerking: prefekte; leerlingrade; klaskapteins, ens. Soorte straf wat in die skool toegepas word.
Die Departementele regulasies t.o.v. straf.

(C) Beskouinge van Dewey, Langeveld en Gunter.

(D) Gewone vorms van wangedrag op skool en die doeltreffendste maniere van optrede.
Probleme ten gevolge van stremmende faktore en ongunstige omgewingstoestande.
Jeugmisdaad en die funksie van die skool in die voorkoming daarvan.

DIE ONDERWYSER AS JEUGLEIER

(A) Sy persoonlikheid. Die mag van die voorbeeld. Sy professionele groei.

(B) Vryetydsbesteding van leerlinge en die onderwyser se verpligtinge in dié verband.

(C) Die vernaamste kenmerke en werksaamhede van 'n aantal Suid-Afrikaanse jeugorganisasies: die Landsdiens, die Voortrekkers, die Padvinders, ens.

DIE AANPASSING VAN DIE ONDERWYSER

(A) Die geestesgesondheid van die onderwyser.
Oorsake van persoonlike wanaanpassing by die onderwyser en die moontlike gevolge wat dit vir die leerlinge kan inhou.

DEEL II

EERSTE JAAR (JUNIOR EN SENIOR KURSUSSE)

DIE DOELSTELLINGS, DIE AARD EN DIE WAARDE VAN OPVOEDING

(A) Persoonlik: individuele ontwikkeling en groei; die begrip rypwording en die rol wat opvoeding daarin speel.
Sosiaal: Die oordrag van ondervinding uit die verlede; aanpassing en skikking.

Moreel en geestelik: die ontwikkeling van 'n verantwoordelikheidsin; etiese groei.

(B) Die behoefte aan selfuitdrukking. Die behoefte aan opleiding en dissipline. Die behoefte aan godsdiens en morele onderrig.

(C) Die Griekse beskouing oor die opvoeding: Atheense opvoeding, Socrates, Plato en Aristoteles.
Jesus as modelonderwyser. Die waarde van die individu (die kind).
Die Renaissance en die herlewing in wydvertakte geleerdheid.
Luther en die opvoeding van die Hervormingstydperk - die gebruik van die volkstaal.

(D) Sendingskole in Suid-Afrika.
Die rol van eksperimentering in die onderwys met die oog op verbetering en hernuwing.

TWEEDE JAAR (JUNIOR EN SENIOR KURSUSSE)

DIE ROL, ONTWIKKELING EN FUNKSIE VAN DIE SKOOL

(A) Beginsels van die sosiale Sielkunde wat op die skool betrekking het.
Die individu as 'n sosiale wese wat aan sosio-sielkundige invloede onderhewig is.

(B) Die ontstaan en die ontwikkeling van die skool.
Die rol van die skool in die moderne samelewing.
Die belangrikheid van openbare skole in 'n demokratiese samelewing.
Die funksie van die laerskool.

(C) Die gevolge van die Franse en Industriële Revolusies.
Die ontwikkeling van staatsondersteunde skole in die 19de eeu.
Sondagskole.

Monitor-skole.

Die „Volksschulen" op die Vasteland.

Verpligte en vrye onderwys: verhoging van ouderdom vir skoolverlating.

Die ontwikkeling van die idee van middelbare onderwys vir almal gedurende die eerste helfte van die 20ste eeu.

(D) Moeilikhede wat teëgekom word in swak toegeruste skole en hoe hulle te bowe gekom kan word.

Eksperimentele skole:

Dalton-plan;

Decroly-metode;

Winnetka-plan;

Jena-plan.

DIE LEERGANG

(A) Beginsels wat in ag geneem moet word by die samestelling van 'n kursus.

(B) Die hooftrekke van 'n goeie kursus:

1. Godsdiensonderrig.
2. Die Tale.
3. Persoonlike higiëne en Gesondheidsleer.
4. Rekenkunde.
5. Sosiale opvoeding en Natuurleer.
6. Kuns, Musiek, Handwerk, Skrif.
7. Die verskil in die aard en die vereistes van elke vak.

(C) Comenius: universele kennis.

Herbart: veelsydige belangstelling.

Spencer en Huxley: uitbreiding van leergang om wetenskap in te sluit.

Moderne opvoedkundiges.

ORGANISASIE

(A) Die sielkundige waarde van kontrole en doeltreffende organisasie.(Hersiening van die begrippe „vertraging" en „versnelling" in skolastiese vordering.)

(B) Die skoolweek; skoolsessies; huiswerk.
Standerds; klasse; ouderdomsgroepe.
Groepering volgens bekwaamheid; individuele vordering.
Die Skoolrooster; die organisasie in kleiner skole; skoolfondse.
Klassifikasie; toetsing; bevordering; vertraging.
Puntestate; verslagkaarte; skoolrapporte.

DERDE JAAR (SENIOR KURSUS)

DIE ONDERWYSER

(A) Die waarde van sielkundige en opvoedkundige beginsels vir die onderwyser.

(B) Die rol en funksie van die onderwyser in die skool - oor die algemeen en in die klaskamer.
Professionele status van die onderwyser.
Hoedanighede van 'n goeie onderwyser.
Die onderwyser se verhouding tot :
1. leerlinge;
2. ouers;
3. kollegas;
4. skoolhoof en beherende liggame;
5. die samelewing waarin hy woon;
6. burgerlike en staatkundige aangeleenthede.

Die onderwyser in die klaskamer:
Sy behoefte aan basiese onderwys en opleiding.
Sy behoefte aan voortgesette studie om op hoogte van sake te bly met betrekking tot nuwe opvoedkundige idees (L.W. Departementele publikasies.)
Die waarde van toetsing om die doeltreffendheid van die onderwyser se metodes vas te stel.
Werkbeplanning: die onderwyser se rooster; werkskemas; lesvoorbereiding; verslag van werk.
Skoolstate en registers.
Departementele state en vorms.

(C) Lidmaatskap van Onderwysersvereniging.
Ouer-onderwysersverenigings.
Die ideaal van diens aan die gemeenskap.

ONDERWYSADMINISTRASIE

(B) Verdeling en toewysing (in 1910) van opvoedkundige funksie: Uniaal; Provinsiaal.
Die stigting van die Nasionale Adviserende Onderwysraad: poging om groter koördinasie tussen verskillende provinsies te bewerkstellig.
Die Kaapse Onderwysdepartement:
skoolrade;
skoolkomitees;
skole wat nie onder skoolrade ressorteer nie.
Diensvoorwaardes vir onderwysers.
Onderwysordonnansies.
Departementele regulasies.

(C) Ontwikkeling van die Kaapse onderwysstelsel:
'n Kort inleidende geskiedkundige skets:
Onderwys onder die H.O.I.K. en die Bataafse Republiek en die eerste jare van die Britse bewind; instelling van die Kaapse Departement van Onderwys.
Ontwikkeling van die vernaamste hoedanighede van die Kaapse onderwysstelsel met besondere verwysing na:
1. Ontwikkeling van 'n staatsonderwysstelsel.
2. Verpligte en vrye onderwys.
3. Moedertaal-onderwys.
4. Onderwyseropleiding.
5. Uitbreiding van die omvang van die primêre leerplan.
6. Inspeksie.
7. Middelbare onderwys.

(D) 'n Besondere studie van die ontwikkeling onder een van die volgende superintendente-generaal van Onderwys, Muir, Viljoen of De Vos Malan.

PRIMêRE ONDERWYSERSDIPLOMA-KURSUS: JUNIOR STANDERDS

DERDE JAAR (JUNIOR KURSUS)

A. SIELKUNDE

Metodes om die kind te bestudeer: introspeksie, sistematiese waarneming, die vraelysmetode, die eksperimentele metode, ens.

Die rol van oorerwings- en omgewingsfaktore in die bepaling van individuele verskille - liggaamlik en psigies - tussen kinders.

'n Intensiewe studie van die kind se ontwikkeling vanaf geboorte tot aan die einde van die kleinkinderskoolstadium. In dié verband word veral die volgende aspekte beklemtoon:

LIGGAAMLIKE ONTWIKKELING

Die groei en ontwikkeling van die liggaam met beklemtoning van enkele basiese groeiwette.

Motoriese ontwikkeling en die aanleer van motoriese vaardigheid, regs- en linkshandigheid, dubbelhandigheid, spieëlskrif, ens.

Die ontwikkeling van die sintuie met beklemtoning van hulle waarde vir die onderwys.

Sintuiglike versteurings: woordblindheid, woorddoofheid, ens.

TAALONTWIKKELING

Stadiums in die ontwikkeling van taal by die voorskoolse kind.

Spraakgebreke, bv. stotter, hakkel, lispel, ens.

Verskillende faktore wat taalontwikkeling beïnvloed: gereedheid; intelligensie; sosio-ekonomiese status van ouers; die posisie wat die kind - volgens orde van geboorte - tussen sy of haar broers en susters inneem.

EMOSIONELE ONTWIKKELING

Die verloop van die kind se emosionele ontwikkeling met beklemtoning van die rol wat rypwording en leer daarin speel.

Die taak van die huis en die skool in die emosionele opvoeding van die kind.

Die moontlike nadele van effektiewe verwaarlosing vir die kind, bv. 'n gevoel van insekuriteit, kleinmoedigheid, ens.

Algemene probleme van emosionele aard wat in die klaskamer tot uiting kom: vrees, woede, jaloesie, koppigheid, ens. Die gewenste optrede in dié verband.

SOSIALE ONTWIKKELING

Die noue verband tussen emosionele en sosiale ontwikkeling.

Die rol wat die ouerhuis en die skool in die proses van sosialisering speel. Faktore wat die sosiale ontwikkeling kan strem.

Enkele aanpassingsprobleme, bv. ontvlugting d.m.v. stokkiesdraai, skoolsiekte, ens.

Gedragsprobleme soos o.a. leuenagtigheid, oneerlikheid en uitdaging van gesag.

GODSDIENSTIGE EN MORELE ONTWIKKELING

Die klein kind se begrippe van reg en verkeerd, goed en sleg.

Stadiums - net in breë trekke - wat die kind in sy of haar godsdienstige ontwikkeling deurmaak. Die morele leiding van die onderwyseres.

KOGNITIEWE ONTWIKKELING

(a) Intelligensie

Hersiening van die begrippe: intelligensie, intelligensie-kwosiënt, verstandsouderdom, verstandelike en skolastiese vertraging.

Onbetroubaarheid van intelligensiemeting by betreklike jong kinders.

Individuele verskille in die tempo van verstandelike ontwikkeling.

Die begaafde, die „normale" en die verstandelik vertraagde kind.

(b) Denke

Dinkprosesse by jong kinders. Die stimulering van leer deur insig.

(c) Leer

Verskillende soorte leer, bv. intensionele leer, toevallige leer, ens.

Die rol van rypwording en leergereedheid.

Die leerproses met beklemtoning van spesifieke faktore wat leer by kinders in die junior standerds beïnvloed.

Versteuringe in die skenk van aandag.

Reken- en leesswak kinders.

SIELKUNDIGE BESKOUINGE I.V.M. DIE VOLGENDE:

Fantasie.

Die vertel van en luister na stories.

Die kyk na prente.

Teken.

Kinderspel. Die waarde daarvan vir suksesvolle onderrig in die kleinkinderskool.

Intensiewe waarneming van een of twee kinders deur elke student. 'n Studie van die kind se agtergrond, sosiale reaksies, tipiese gedragsvorme, skolastiese prestasies, ens. Die opstel van 'n leerlingverslag na aanleiding van alles wat waargeneem is.

Die geestesgesondheid van die onderwyseres. Oorsake van persoonlike wanaanpassing en die gevolge wat dit vir die leerling in die kleinkinderskool inhou.

B. ALGEMENE METODIEK

Die waarde van sielkundige en opvoedkundige beginsels vir die onderwys.

Die rol en funksie van die onderwyseres - oor die algemeen en in die klaskamer.

Lidmaatskap van onderwysersvereniging. Ouer-onderwysersverenigings. Die ideaal van diens aan die gemeenskap.

Professionele status van die onderwyser. Hoedanighede van 'n goeie onderwyser.

Die onderwyser se verhouding tot:

1. leerlinge;
2. ouers;
3. kollegas;
4. skoolhoof en beherende liggame;
5. die samelewing waarin hy woon;
6. burgerlike en staatkundige aangeleenthede.

Die onderwyseres in die klaskamer: haar behoefte aan basiese onderwys en opleiding. Haar behoefte aan voortgesette studie om op hoogte van sake te bly met betrekking tot nuwe opvoedkundige idees (L.W. Departementele publikasies.)

Die waarde van toetsing om die doeltreffendheid van die onderwyseres se metodes vas te stel.

Werkbeplanning: die onderwyseres se rooster; werkskemas; lesvoorbereiding; verslag van werk. Skoolstate en registers. Departementele state en vorms.

Verdeling en toewysing van opvoedkundige funksies: Uniaal; Provinsiaal. (1910.)

Die Kaapse Onderwysdepartement: skoolrade; skoolkomitees; skole wat nie onder skoolrade ressorteer nie; diensvoorwaardes vir onderwysers; onderwysordonnansies; departementele regulasies; die Nasionale Adviserende Onderwysraad.

(C) GESKIEDENIS VAN DIE ONDERWYS

'n Studie van groot opvoeders (uit die verlede) wat besondere invloed op die opvoeding van jong kinders uitgeoefen het, veral Comenius, Rousseau, Pestalozzi, Froebel, Montessori, Decroly.

Die werk en invloed van meer moderne skrywers, bv. William Stern, Piaget, Karl Bühler, Charlotte Bühler, Susan Isaacs, Margaret Macmillan.